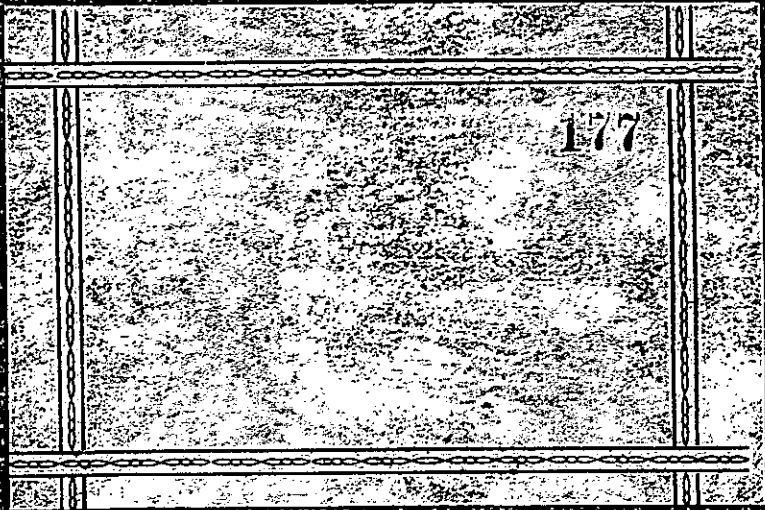
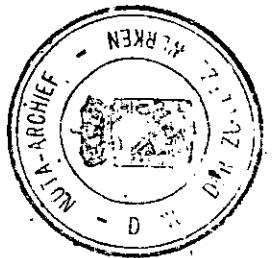

bx
20014

Rijkswaterstaat
directie IJsselmeergebied
bibliothek
postbus 600
8200 AP Lelystad

Rijkswaterstaat
directie IJsselmeergebied
Postbus
8200 AP Lelystad

De verdeling van den polder in afdelingen.

Reg. No. _____
Kast _____
Klink _____ port _____

Dit vraagstuk is uitvoerig behandeld in de nota van ir. Schilt-huis van 23 October 1935 (nota B) "De bemaling van het westelijk deel van den polder". Inzake de bemaling van het oostelijk deel, waarover niet veel te zeggen valt, komt een passage voor in de nota van 9 September 1937: "Het verkavelingsplan". Verder is nog van belang een kleine nota van 12 April 1937 van ir. van der Bom: "Het polderpeil, waarmee moet worden gerekend bij het ontwerpen van de kunstwerken".

Alg. beginselen.

1. Noodig is (verondersteld is een kavelbreedte van ongeveer 300 m) een polderpeil tenminste 1,40 m (klei en zw. zavel) respectievelijk 1,20 m (lichte zavel) respectievelijk 1,00 m (zand) beneden terrein.
2. Gewenscht voor elke afdeling gemalen op verschillende plaatsen (wind), die als elkaars reserve dienen (ook wat drijfkracht betreft).
3. Voorloopig polderpeil (V.P.P.) houdt rekening met 0,30 m klink (wellicht + 15 jaar).
4. Definitief polderpeil (D.P.P.), alleen van belang voor blijvende bouwwerken (gemalen en sluizen), houdt rekening met definitieve klink (onderzoek van Bouwk. Instituut en van Laboratorium voor Grondmechanica).
5. Onderbemaling alleen in beperkte gebieden toelaatbaar.

Gekozen oplossing.

1e afdeling: V.P.P. 4,50 -, dus terrein 2,80 - (gepeilde diepte)
D.P.P. 5,00 -, dus terrein 3,60 - (definitieve diepte)
De beginnig ligt geheel in zware grondsoort.
2e afdeling: V.P.P. 5,70 -, dus terrein 4,00 - (zw. zavel) } gepeil-
4,20 - (l. zavel) } de
4,40 - (zand) } diepte
D.P.P. 6,50 -, dus terrein 5,10 - (zw.zavel)(def. diepte)

enz.

In 2e afdeling zoo nodig onderbemaling (of intensieve drainage) - 0,20 m) in ten hoogste 1600 ha.

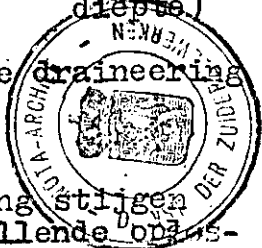
Motiveering.

De 1e afdeling is zoo klein mogelijk (bij uitbreiding stijgen de kosten snel). Voor het westelijk deel komen verschillende oplossingen in aanmerking:

- één afdeling zonder onderbemaling;
- idem met onderbemaling (van verschillende omvang;
- twee afdelingen.

De laatste oplossing, die geen voordeelen heeft (in 1935 althans niet werd geacht te hebben), die niet in bouw- en exploitatiekosten tot uitdrukking komen, was in 1935 f.1,3 mill. duurder dan de gekozen (nu misschien 2 x zooveel).

bx
00014

Wil men achteraf nog tot 3 afdelingen overgaan, dan wordt de toestand uiteraard gebrekkig, omdat kanalen en gemalen aanwezig zijn. In verband met vermogen gemalen moet de verdeeling 12000 - 18000 - 18000 ha zijn, eigenlijk 3e afdeling aanmerkelijk kleiner in verband met kwelbemaling.

Het komt er dus op neer, dat bij overgang van V.P.P. 2e afdeling naar lager peil een deel achterblijft. Dit bespaart grondwerk, maar kost een sluis.

Bij D.P.P. 5,30- (voorstel ir. Sieben) behoort terreinshoogte 3,90 - (zware zavel) resp. 4,10- (lichte zavel).

Volgens deze dieptelijnen begrensd wordt de 3e afdeling vermoedelijk te groot, dus zou het peil 2e afd. beter eenige dm lager kunnen zijn.

Nadeelen:

1. 3e afdeling geen reserve in de bemaling;
2. moeilijke peilbeheersching bij wind (eenemaal per afdeling);
3. moeilijke peilbeheersching door groote kwel op kleine (3e) afdeling;

4. hinder voor scheepvaart door sluis.

Als voordeelen worden genoemd:

1. infiltratie veengebied niet urgent.
Dit gebied (+ 3,40 -) komt in plaats van 2,30 m ten hoogste 0,10 à 0,20 m minder hoog boven polderpeil. Ik meen niet, dat dit eenig verschil maakt. Als bij een P.P. van 5,70 - infiltratie noodig is, zal het bij een P.P. van 5,50 à 5,60 - ook wel zoo zijn.
2. eenvoudiger infiltratie van diluviaal zandgebied.
Dit is zonder nadere toelichting niet duidelijk.
3. minder water onttrekking van Z.W. Friesland.
Deze wordt beheerscht door phreatisch oppervlak in de kuststrook niet door het peil in de verder weg gelegen polderkanalen.
Bovendien is uitbreiding van de afdeling langs Friesche kust uitgesloten (te duur en oppervlakte te groot).
4. minder baggerwerk.
Wordt gecompenseerd door kosten sluis.
5. geen brug bij Luttelgeest.

Is ontoelaatbaar in verband met belang van Kuinre.

Conclusie:

Een aantal ernstige nadeelen (no.1 zeer ernstig, no.3 ook) waartegenover geen voordeelen.

Plan II van ir. Sieben - 1e afdeling met P.P. 5.30 .. (zal wel 5.50 - worden) bemalen te Lemmer en De Voorst, is onuitvoerbaar, omdat het gemaal De Voorst niet diep genoeg staat.

's-Gravenhage, 9 Februari 1946.

DE EERSTAAANWEZEND-INGENIEUR BIJ DE
ZUIDERZEEWERKEN,

M. van Renswoude

